

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מורה חדש (אר קל"ט)
 מנהל: ד"ר א. מרטון
 תל-אביב: רחוב מלחה 11
 XXXVI évfolyam.
 Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO.
 A szerkesztésért és kiadásért felelős:
 SCHON DEZSŐ. — Kiadó: Mierach
 Chadas Ltd. Tel-Aviv, Rechov H-
 nagev (v. Schlenker) 11. Tel. 6777

Ha a Szovjet nem ad azonnali választ Eisenhower békejavaslatára, a Nyugat fokozza a fegyverkezést

Adenauer nem hisz a Szovjetunió békés szándékaiban

Washington (UP). — Az amerikai kormány tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyen Eisenhower elnök a Szovjetunióhoz intézett békefelhívásával foglalkozott.

Poster Dulles külügyminiszter tegnap esti beszédében közölte, hogy ha a Szovjetunió nem ad azonnali választ az Eisenhower elnök által felvetett kérdésekre, akkor a szabad világnak minden vonalon folytatnia kell felkészülését.

Ha a Szovjetunió nem adja a béke szándékainak kézre fogható bizonyítékát, akkor a Keleten és Nyugaton és minden fronton fokozni kell erőnket, hogy meg tudjuk védeni a szabad világot minden támaszponttal szemben — mondta a külügyminiszter.

A külügyminisztérium kö-

rei szerint a nyugati szövetségesek fővárosaiban rokonkormányzatokat fogadtak Eisenhower javaslatát, sőt sok helyütt meglepő örömmel váltott ki Amerika kezdeményezése. Ezzel szemben a kommunisták részéről Eisenhower javaslatát nagyon hívós fogadtatásban részesítik.

A hivatalos orosz sajtóiroda azt írta, hogy Eisenhower csak Amerika fegyverkezése célkitűzéseit indokolta. Általában az a benyomás, hogy a kommunistákat meglepte Eisenhower terjedelmes és részletes béketerve, amely kiragadta kezükből a kezdeményezést a békeoffenzívájában.

Az orosz sajtó csak rövid kivonatokban közölte Eisenhower beszédét és mindjárt megjegyezte, hogy Amerika

elnöke egy szóval sem említette meg Kína problémáját, sőt Formozát sem.

Londoni hír szerint Churchill miniszterelnök tegnap Glasgowban tartott beszédében kijelentette, hogy teljes mértékben és minden erejével támogatja Eisenhower béketervét.

Churchill a legközelebbi napokban a parlamentben fog nyilatkozni „az új külpolitikai helyzetéről”.

Az amerikai szenátus külügyi bizottsága tegnap közölte dr. Adenauer német kancellárnak a beszámolóját, amelyet a bizottságban tartott. Adenauer felhívta a figyelmet arra a körülményre, hogy Németország megszűnésének megszüntetése esetén az amerikai csapatok ötezer, vagy tízezer kilométer távolságra vonulnak vissza, míg az orosz csapatok Lengyelországban, Németország határán maradnak. Adenauer kijelentette, hogy ez a legnagyobb veszély, mely Európát fenyegeti. Adenauer szerint, ha ez megtörténik és Németország fegyver nélkül marad Európában, akkor az óriási orosz erő hatása alatt néhány éven belül minden gyenge európai állam a Szovjetunió csatol-

államainak sorát fogja növelni.

Adenauer nem hisz a Szovjetunió békés szándékaiban és nézete szerint csak az európai védelmi szövetség kiépítése és az európai hadsereg felállítása hátríthatja el a Szovjetunió részéről fenyegető veszélyt.

JAKOB MALIK lett a Szovjet új londoni követe

Moszkva (UP). A Szovjetunió kormányja tegnap leváltotta londoni nagykövét. Andrej Gromiko eddigi nagykövete a külügyminiszter első helyettesévé neveztek ki és már hétfőn visszatért Moszkvába. Helyébe Jakob Malikot nevezték ki londoni nagykövetté, aki eddig a Szovjetunió állandó UNO-delegátusa volt.

Külföldi megfigyelők nagy fontosságot tulajdonítanak ennek a változásnak a hangsúlyozzák, hogy Andrej Gromiko Molotov külügyminiszter jóbarátja és bizalmasa. Azt hiszik, hogy Gromiko Moszkvában tanácsadó szerepet fog játszani a Szovjetunió további békeoffenzívájában. Malik Newyorkban csak másodrangú szerepet játszott, amióta Visinszkijt neveztek ki a Szovjetunió UNO-delegációjának vezetőjévé. Erdekese, hogy Andrej Visinszkij, aki Sztalin haláláig a Szovjetunió külügyminisztere volt és most helyettes külügyminiszteri rangban van, nyilvánvalóan nem szerepel első helyen a helyettes külügyminiszterek listájában.

Jakob Malik volt az, aki két év előtt elváltatta a kezdeményezést a koreai fegyverszünet kérdésében és ki-nevezéséből arra következtek, hogy most is hasonló szerep jut neki.

Ismét súlyos határc incidensek voltak Egyiptommal és Transzjordániával

A hadsereg szóvivője pénteken este közölte, hogy egy egyiptomi hadihajó megtámadott két izraeli halászbárkát, amely 25 kilométerre a tengerparttól, izraeli vizen munkájukat végezték. Az egyiptomi tengerészek átszálltak a bárkára és kutatást tartottak rajtuk, majd a bárkák parancsnokainak erőlyes tiltakozására eltávoztak. Izrael azonnal panaszt tett az izrael-egyiptomi fegyverszüneti vegyesbizottságnál.

Makleff tábornok, vezérkari főnök, pénteken este kijelentette, hogy a bárkák megtámadása a legsúlyosabb incidens volt, amelyet az egyiptomi hadsereg a fegyverszünet megkötése óta izraeli területen elkövetett. Az egyiptomi hadihajó támadása a legsúlyosabb módon sérítette meg a fegyverszüneti egyezményt, amelynek előírása szerint az izraeli halászbárkák nemcsak az ország felsővízén, de a nyílt tengeren is szabadon folytathatják munkájukat. Egyiptom úgy látszik elfelejtette, hogy az az izraeli hadsereg, amely annakidején helyállt az egyiptomi támadással szemben, meg tudja védeni halászhajót is, ha arra sor kerül.

A vezérkari főnök a továbbiakban az átszivárgások veszélyéről és a határc incidensek elszaporodásáról beszélt és óvatosságra, valamint bátorságra intette a határmenti telepek lakóit.

A hadsereg szóvivője közölte, hogy az egyiptomi hadsereg egyik örsége, amely Vádi Kukin környékén csütörtökön határc incidensét tapasztalt, egy nagybőrt transzjordáni csapat tüzebe került. Az izraeli járőr kénytelen volt a túl-erő elől visszavonulni és közben két katonája eltűnt. A helyszínrre megerősítés érkezett, amely a sötétség beálltaig kereste az eltűnteket és közben állandó fegyveres érintkezésben volt az ellenséges hadsereggel. Izrael panaszt nyújtott be a fegyverszüneti vegyesbizottsághoz.

Riley tábornok, az UNO közelkeleti kirendeltségének parancsnoka pénteken este értesítést kapott az arab légiónál, amely szerint egy izraeli katona holtteste, valamint egy sebesült katona van birtokában. A fegyverszüneti vegyesbizottságot rendkívüli ülésre hívták össze, amely tegnap este kezdte tárgyalni Izrael panaszát. A helyszínrre albizottságot küldtek ki, amelynek az arab légi helyi parancsnoka azt jelentette, hogy mindkét izraeli katona meghalt. A hatóságok még nem vizsgálták a Riley tábornok által közölt információt és az arab légiónál részéről közölt hír között fennálló ellentmondás okát.

A hadsereg szóvivője közölte: Tegnap Jeruzsálem egyik külvárosába átszivárgók hatoltak be, akiket az izraeli hadsereg fegyvertűzel visszakérgetett. Egy átszivárgó elesett.

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A kormány pénteken ezúttal kivételesen Tel-Avivban tartotta meg heti minisztertanácsát, amelyen az egységes nevelési törvényjavaslatat foglalkoztatták és jóváhagyták annak alapelveit. A kormány ezenkívül megbizta Ben Gurion, Dinur, Szafir, Rosen és Sapira minisztereket azzal, hogy véglegesen fogalmazzák meg az új törvényt.

Az egységes nevelési törvényjavaslat szerint a jövőben csak kétféle irányzatú iskola lesz. Egy világi és egy vallási, azonban köz- oktatásügyi miniszter fogja

Sáret külügyminiszter Peron elnökénél

Buenos Aires (STA). — Az Argentinában uralkodó politikai feszültség ellenére Argentina vezető emberei semmivel sem csökkentették a Sáret külügyminiszter látogatásának szentelt figyelmet. Amikor Sáret megérkezett az elnöki palota elé, hogy felkeresse Peron elnököt, a buenos-airesi zsidók nagy tömege éltette a külügyminisztert és sokan elmondták a „Sechejánu” áldást, hogy megérték azt a napot, amikor Argentina elnöke a zsidó állam külügyminiszterét fogadja.

Peron elnök a Sáret külügyminiszterhez intézett üdvözlő szavaiban hangsúlyozta, hogy Argentina zsidó lakosságának nagyban hozzájárult az ország gazdasági és kulturális fejlődéséhez és Argentinában nem létezik antiszemitizmus. A zsidók

Izrael iránti szeretete nem zavarja meg lojalitását Argentinával szemben és ez tette lehetővé, hogy Peron elnök zsidó követet nevezzen ki Tel-Avivba.

Ezen az ünnepélyes fogadtatáson kívül Peron elnök a legközelebbi napokban még egyszer fogadja Sáret külügyminisztert. Ez a második találkozás valószínűleg politikai és gazdasági tárgyalásoknak lesz szentelve.

Remoino argentin külügyminiszter Buenos-Airos legnagyobb szállójában díszbankettet rendezett Sáret tiszteletére. A vendégek között ott voltak a kormány képviselői, a diplomáciai testület tagjai és az argentin közélet vezető személyiségei.

A külügyminiszter péntek este és szombat délelőtt két buenos-airesi zsinagógában résztvett az istentiszteleten.

A minisztertanács jóváhagyta az egységes iskolatörvény alapelveit

Szuzajev klácionista képviselőt kereskedelmi alminiszterré nevezték ki Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A kormány pénteken ezúttal kivételesen Tel-Avivban tartotta meg heti minisztertanácsát, amelyen az egységes nevelési törvényjavaslatat foglalkoztatták és jóváhagyták annak alapelveit. A kormány ezenkívül megbizta Ben Gurion, Dinur, Szafir, Rosen és Sapira minisztereket azzal, hogy véglegesen fogalmazzák meg az új törvényt.

Az egységes nevelési törvényjavaslat szerint a jövőben csak kétféle irányzatú iskola lesz. Egy világi és egy vallási, azonban köz- oktatásügyi miniszter fogja

mindkettőnek tantervét megállapítani, valamint tanítóit és tanfelügyelőit kinevezni. A vallási irányzatú iskolákban — mint a kormány szóvivője közölte — a tantervet és tanítási módot vallásos szellemben fogják megállapítani és a tanterv mélyzetet is hagyományhi szakemberekből fogják össze állítani. Az összes iskolák részére minimális tantervet állapítanak meg, amelynek 75 százaléka közös lesz az összes iskolákban és csak a fennmaradó 25 százalékot fogják a szülők kívánságának megfelelően, vallásos, vagy más szellemben megállapítani. Ezenkívül a köz- oktatásügyi miniszter elismert bizonyos nevelési intézményeket, amelyek azonban nem fognak az egységes iskolahálózathoz tartozni. Ilyenek lesznek többek között az Aguda iskolái.

A kormány szóvivője közölte, hogy az egységes nevelési hálózat célja „a zsidó kultúra értékein alapuló, a tudomány vívmányait figyelembevevő, az ország, az

állam és Izrael népének szeretetére és nusságára nevelő” oktatást nyújtani. Ezenkívül a mezőgazdasági munka és a kézműipar iránti szeretetet, halucsi szellemet és az egyenlőséget, türelmet, kölcsönös segítséget és humanitást építő társadalmi ideált fogja az egységes iskola a gyermekek lelkébe plántálni.

A törvényjavaslatot mindjárt a Kneszet megnyitása után a Ház elé terjesztik. A szóvivő egy kérdésre válaszolva közölte, hogy az Izraelben élő keresztényeknek is alkalma nyílik majd az egységes iskolahálózat keretében vallási irányzatot fenntartani.

Az új törvényjavaslat valószínűleg már az ősszel életbe lép. A beiratott gyermekek a tanév folyamán nem lehet az egyik iskolából a másikba átiratni.

A minisztertanács ezenkívül jóváhagyta a házassági törvényt, amely a zsidó polgárokat kötelezi arra, hogy a tóra törvényei szerint rabbinikus bíróság előtt es-

(Folytatás a 4. oldalon)

Jasa Heifetz megszakitotta izraeli koncertkörútját és elhagyja az országot

A jeruzsálemi brutális támadás következtében a művész nem folytathatja izraeli fellépéseit

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Jasa Heifetz, az Izraelben turnézó világhírű hegedűművész csütörtökön éjjel a jeruzsálemi King David szálloda bejáratánál egy eddig még ismeretlen fiatalember megtámadta és egy vasrúddal könnyen megsebesítette. Jasa Heifetz fiának, zongorakísérőjének, valamint a filharmonikus zenekar titkárnak kíséretében érkezett a szálloda elé, az Edison mozi épületéből, ahol szóló-hangversenyt tartotta. Maga a hangverseny is rendkívül feszült hangulatban folyt és erős rendőri különítmény vonult ki a helyszínrre, hogy egy esetleges merényletet megakadályozzon. Jasa Heifetz, akit a közönség melegen ünnepelt, eljárt zongorakísérettel, amelyen Richard Strauss szonátáját is, amelynek műsorátűzése, mint ismeretes, nagy vihart váltott ki az országban. Dr. Dinur közoktatásügyi min-

iszter is arra kérte a művészt, hogy ne játssza hangversenyeit Richard Strauss kompozícióit. A hangverseny után ismeretlen tetteseknek sikerült kihúzni a biztosítógókat a villanyórából és pár percig teljes sötétség volt a teremben. A rendőrség nem adott kíséretet a művész számára, amikor a termet elhagyta, és így csak a fentiek társaságában utazott szállodájába.

Amikor az autó a szálloda elé ért, egy fiatalember lépett a kocsihoz, akiről kiderült, hogy már jóideje a szálloda előtt várakozott. A fiatalember megkérdezte Salamon titkár, melyik az urak közül Jasa Heifetz? A titkár erre bemutatva a művészt a fiatalembernek, aki hirtelen papírbacsomagot vasrudat vett elő, amellyel a művészre sujtott. Jasa Heifetznek sikerült kissé félreugrani és a balkezére irányított ütés jobb hónaalján

érte. A támadó ezután elmenekült az épülettel szemben levő üres telkek irányában.

Jasa Heifetz ezután szobájába kísérték, ahol dr. Josef Treu orthopéd szakorvos vizsgálta meg és megállapította, hogy az ütés csak jelentéktelen vérálfutást idézett elő jobb hónaalján. Bár az orvos azt is tanácsolta, hogy függesse fel turnéját, a művész kijelentette, hogy jól érzi magát és végigjártassa az izraeli szerződésében vállalt hangversenyeket. Időközben a rendőrséget is értesítették a támadásról.

(Folytatás a 4. oldalon)

Az arab légión agyon ölt egy jeruzsálemi zsidó asszonyt

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap reggel 10 órakor agyonlőtték Sulka Biton, 30 éves asszonyt, a jeruzsálemi Muszara-negyedben levő házátetjén. A golyó az arab légión állásainak irányából jött, a szerencsétlen asszony fejét találta el, aki a helyszínrre szörnnyethalt.

Az asszony 6 hónapja lakott ebben a házban és tegnap reggel tetőjavítás céljából felment a háztetőre, amikor az arabok halálos golyózárdát küldtek rá. A helyszínrre azonnal kihívták az UNO megfigyelőit, az izraeli fegyverszüneti bizottságot és a jeruzsálemi rendőrséget.

A menesztett pakisztáni kormány nem akarja átadni helyét

Karachi (UP). Pakisztánban váratlan kormányváltás állt be. A főkörmányzó azzal az indoklással menesztette Nazimuddin kabinetjét, hogy az teljesen alkalmatlannak bizonyult az ország nagy nehézségeinek leküzdésére. A kormányzó még tegnap új kormányt nevezett ki, amelynek élén Mohamed Ali áll. Az új kormány szintén a muzulmán ligához tartozik, úgy mint elődje, de az új miniszterelnök kijelentette, hogy szívesen látná a konstruktív ellenzékkel való együttműködést.

Pakisztánban már hosszabb ideje súlyos gazdasági válság mutatkozik és a rossz termés miatt éhínség is fenyeget. Már hónapok óta folytatódtak a tüntetések Nazimudin kormányja ellen, amelyet gyengeséggel és korrupcióval vádolnak.

Késő esti jelentés szerint Nazimuddin kormányja nem hajlandó lemondani és arra hivatkozva, hogy az új kor-

mány kinevezése alkotmányellenes, megtagadta a kormány hivatalos átadását. A kibukott kormány tagjai nem akarják elhagyni a miniszterelnökség épületét. Közben azonban Ahmed Ali kormányja is megkezdte működését, úgyhogy Pakisztánnak pillanatnyilag két kormánya van.

Szeretett fivérem és nagybátyáink
BIEDERMANN AVRAM MOSE ז"ל
 április 16-án (ז"ח א"ת) hosszú szenvedés után elhunyt.
 A gyászoló család
BIEDERMANN AKIVA és EDER TESTVÉREK
 K1174

Ma
 orvosi vizsgálatra és rendszeres katonai szolgálatara jelentkeznek azok a lányok, akik 1935 április 4. és 1935 szeptember 27. között születettek és családnévük (cádik) **Y** betűvel kezdődik.
 Tekintse meg az 1953. márc. 15-én megjelent 2-es számú rendeletet, amely a napilapok 1953. márc. 15-i számában jelent meg.
Hadügyminisztérium
Emberi Erőosztály
 Sorozóhivatal

Ràsis polgármester szerint Petách Tikván legkisebbek a városi adók

Pinchász Ràsis petách-tikvai polgármester tegnap sajtófogadáson azzal a sztrájkfenyegetéssel foglalkozott, amely különböző gazdasági érdekképviseletek részéről hangzott el a magas városi adók miatt. Ràsis kijelentette, hogy Petách Tikván a városi adóterhek kisebbek, mint az összes többi városokban, annak ellenére, hogy az idén mintegy 60 százalékkal emelték az adókat.

A polgármester ismertette a petách-tikvai városi szolgáltatásokat, majd kijelentette, hogy még a legnagyobb városi adófizető sem

-SPORT-

LABDARUGÁS

Az elsőosztályú labdarugó bajnokságban tegnap teljes forduló játszottak. Meglepetés volt a két újonc elsőosztályú csapat kitűnő szereplése; mindkettő erős ellenfél ellen aratott győzelmet. Az eddigi mérkőzések során a Makkábi Tel-Aviv még nem vesztett pontot, a Hápoél Petách-Tikva mindössze egy pontot adott le, a többi csapat azonban megszűre elszakadt a két vezető egyesülettől, minthogy egymás kölcsönösen megverték.

Az elsőosztályú bajnokságon kívül az országos kupamérkőzések második fordulóját is lejátszották, de ezek kevés meglepetést hoztak.

Eredmények: Az elsőosztályú bajnokságban: Makkábi Tel-Aviv — Makkábi Natanja 4:0, (3:0); Hápoél Tel-Aviv — Makkábi Recho vot 0:0, Makkábi Petách-Tikva — Hápoél Rámát-Gán 4:0 (1:0); Hápoél Balfuria-Bétár Tel-Aviv 2:1 (1:1); Hápoél Kfár Szabá — Makkábi Haifa 4:1 (2:1); Hápoél Petách-Tikva — Hápoél Haifa 2:1 (0:0).

Az összes kupamérkőzések közül a jelentősebbek a következő eredménnyel végződtek: Makkábi Jeruzsálem — Makkábi Rison le-Cion 5:1 (2:1); Makkábi Jaffa — Hápoél Chedera 4:3 (2:2); Hápoél Even Jehuda — Degel Jehuda Haifa 2:1; Hápoél Ráánáná — Hápoél Jeruzsálem 4:4; Bné Jehuda Tel-Aviv — Makkábi Rámát-Gán 2:1.

ATLÉTIKA:

A Hápoél országos atlétikai csapatbajnokságában a tegnapi versenyek eredménye alapján a Moszad Masaryk és Kirját Chájim csapatai jutottak a középdöntőbe. A Náhárián megrendezett versenyen Avnér Karmeli 14.05 méteres súlylökése emelkedett ki az eredmények közül.

ÖKÖLVIVÁS

A Makkábi Haifa saját termében 12:4 arányú győzelmet aratott a Bétár Cafon ellen. A Bétár együttesét haifai és tibériasi versenyzők alkották.

A Hápoél Tel-Aviv ökölvívócsapata Jeruzsálemben, az YMCA termében 9:7 arányban győzte le a helybeli Hápoél csapatát.

KOSARLABDA:

A rámát-ávivi sportközpont kosárlabdabajnokságának során a Brit Makkábi Atid 40:35 arányban győzött a Makkábi Hácáfon ellen.

TENISZ:

A rámát-ávivi teniszklub új pályáinak avatását tegnap a Davis-kupa együttes vendégjátéka keretében, nagyszámu néző előtt rendezték meg. A bemutatómérkőzések során nagy sikert aratott a kitűnő felkészültségű Arjé Weisz, aki 6:1, 4:6, 6:2 arányban győzött Appel ellen. A párosban a Weisz-Appel pár 6:1, 6:4 arányban verte meg a Finkelkraut-Dubiczki párt. Dr. Lange, a teniszszövetség elnöke a szövetség nevében üdvözölte az új egyesületet. A Hausmann, az új egyesület alapítója és elnöke értékes díjakat adott át a győztes játékosoknak.

A magántanulók érettségi vizsgái

A magántanulók érettségi vizsgájára vonatkozó új rendelkezések szerint vizsgára jelentkezhetnek olyan jelöltek, akik nem multak el 19 évesek és akik az elemi iskola elvégzése után a közoktatásügyi minisztérium felügyelete alatt álló négyosztályos délelőtti vagy esti középiskolát látogattak. Ugyan csak jelentkezhetnek a katonai szolgálatot teljesítő fiatal emberek és olyan újoncok, akik legalább három éve vannak az országban.

A vizsgákat Támuz havában (júliusban) tartják meg és 1953 május 1-ig lehet vizsgára jelentkezni. Ez időpontig be kell fizetni 13 és fél font érettségi díjat a teljes érettségi vizsgára és tantergyanként 1740 fontot az okoknak, akik csak részleges érettségi vizsgát tesznek.

Migdál Gadban csak szervezett helyi munkásokat engednek majd dolgozni

A migdál áskálóni munka közvetítő hivatal lajstromozni kezdte a helyi üzemekben foglalkoztatott munkásokat, hogy ezáltal véget vessen a szervezeten és az idegenből jött munkások foglalkoztatásának. A munkaközvetítő hivatal vezetőinek kijelentése szerint Migdál Áskálónban ma alig van munkanélküli. De a közeli napokban, amikor a közmunkák és a mezőgazdasági szezonmunkák befejeződnek, a munkások százai új-

ből kenyér nélkül maradnak.

A munkaközvetítő hivatal megállapítása szerint Migdál Áskálónban jelenleg 200 olyan ember dolgozik, akiknek javarésze szervezeten, vagy pedig a közeli helységekből jár be dolgozni. A munkaközvetítő most véget akar vetni ennek az állapotnak, hogy ezáltal elsősorban a helyi lakosság munkalehetőségét és a munkalegységos elosztását biztosítsa.

Uj szövzeti ezeti üzleteket állítanak fel az ország különböző részeiben

Takarékossági akciót indít a szövkezeti központ hálózatának kitépése érdekében

A fogyasztási szövkezetek központi vezetőségének legutóbbi ülésén beható tanácskozások folytak a fogyasztási szövkezet hálózatának kibővítési lehetőségeiről. Ugyanakkor jóváhagyták a fogyasztási szövkezetek fejlesztési költségvetését 1.792.500 font összegben. Ebből az összegből új helyiségeket fognak felállítani a szövkezeti üzletek részére, azonkívül a fogyasztási szövkezetek gyárüzemeinek kibővítésére fogják fordítani.

A fogyasztási szövkezeti központ vezetői beszámoltak arról is, hogy a „szövkezet havában” sikerült széles rétegek között elhínteni a szövkezeti gondolatot és a hónap folyamán többszáz taggal növekedtek a fogyasztási szövkezetek.

A fogyasztási szövkezeti központ most takarékosági akciót indít, hogy ezáltal

nagyobb összegekre tegyen szert, amelyeket a fogyasztási szövkezetek kibővítésére fordíthatnak. A terv szerint minden fogyasztási szövkezet tagja számára takarékpénztári betétkönyvet adnak és heti 250 pruta megtakarításával négy éven belül a megtakarított összeg 50 fontra rúg. A rendszer kamaton kívül a tagok között díjakat fognak kiosztani, amelyek lehetővé teszik, hogy gyermekeiknek középiskolai nevelést adjanak.

A takarékosági akciót egyelőre az ország 12 különböző helyiségében nyitják meg.

Lévi Eskol pénzügyminiszter kedd délelőtti több pénzügyi szakértőből és bankigazgatóból álló bizottságot nevezett ki, hogy kivizsgálja annak lehetőségét, miképp lehetne a városi takarékpénztárak által a lakosság takarékoságát fokozni.

ABADI ERVIN:

TEGNAP TÖRTÉNT...

XVI. FOLYTATÁS.

Száradjon el jobbam, ha elfelejték Jeruzsálem! — Exhumálás...

A Zeneakadémia nagyteremben izzott a levegő. Amerre nézett, mindenütt csillogó szemű, a lelkesedéstől tüzelő arcú fiatalokat látott.

Közel kétezer ember szorongott a földszinten, a karzatokon. Az orgona alatti pódiumon, hosszú asztalnál az újra szervezett magyarországi cionista mozgalom vezetői ültek. Mögöttük egy sor fiú és lány, kék-fehér zászlókkal. Az erkély mellvédjén fehér vászoncsikok heberbetűs feliratot láttak.

A szöveglet betűk érthetetlen jelei újra és újra odavonzották tekintetét. A betűket külön-külön, ha nehezen is — nem mindenre emlékezett már — felismerte.

Egy jelmondat — gondolta —, egy jelmondat, amely valami mást mond, másról beszél, mint azok, amelyekel odakinn tele vannak az utcák...

Nehezen kaptak helyet, az erkélyen álltak Magdával.

★

Elmondta Magdának, mit beszélt Dénessel találkozásukkor. Elmondta, hogy Dénés a beszélgetés végén mivel „gyanusította”. Aztán nagyon sokat beszéltek Magdával és később másokkal is.

Addig jóformán csak annyit tudott a cionizmusról, amennyit a szó önmaga mondott. Már a háború előtt voltak ismerősei, akikről tudta, vagy akitől hallotta, hogy cionisták. Nem sokat törődött velük. Körülbelül úgy viszonyult a cionizmushoz, mint mondjuk a spirítisztákhöz, vagy a numizmatikusok egyesületéhez. Ismert embereket, akik különös okból összejárnak, viszont ezek az okok messze túlestek érdeklődési körén. Külföldi tartózkodása alatt még zsidókkal is ritkán találkozott. Amikor visszajött Olaszországból, a zsidótörvények következtében beállott új helyzet, az érvényesülési lehetőségek hiánya, apja állástalansága, nyomoruk és a reménytelen ség, egyszer futólag észbejuttatta, hogy van valami politikai-társadalmi mozgalom, mely az örök zsidóki-szolgálatosság évezredek keservét meg akarja szüntetni. Elhatározta akkor, hogy megkeresi ezt a mozgalmat... Aztán közbejött valami. Talán az, hogy sür-

gösen szállítani kellett a színezett divatlapokat. És aznap este, amikor el akart menni egy meghirdetett gyűlésre, késő éjszakáig dolgozott.

Aztán meggyorsult az iram, minden nap új és új csapás... háború... bevonulás...

Ott állt Magdával oldalán az erkélyen. Az emelvényen egy fekete ruhás, magasmelvényes, kis szakállas, bozontos hajú rabbi beszélt. A néma csendben úgy koppantak szavai, mint a kalapácsütések. Döbbsen és egyre jobban dobogó szívvel figyelt.

— Ez az ember pontosan azt mondja, amit én érzek — gondolta —, minden szó, amit kiejt a száján, felelet arra, ami eddig megoldatlan problémám volt.

A szónok felemelte hangját: „Azt mondják, hogy asszimilálódjunk! Felteszem a kérdést, kikhez asszimilálódjunk? A gyilkosokhoz asszimilálódjunk? A gyilkosok népéhez asszimilálódjunk?...”

A tömeg hangja elnyomta a szónok szavát, aki sápadtan állt az emelvényen, fekete szeméi csillogtak és ideges vékony ujjával hajban turkált.

Magdára nézett. A felesége szobormereven állt és kezével az erkély korlátját markolta olyan erővel, hogy kézcsontjai kiféherlettek a bőrön át.

Aztán mindenki felállt és énekelné kezdett. Egy számára ismeretlen dalt énekeltek... Mindenki énekelt körülötte. A dalnak héber szövege volt... Figyelt... de nem tudta meg jegyezni a szöveget, csak egy töredéket, de azt sem értette: „Od lo ávdá tikvátenu”.

★

Szorosan összefogva mentek a szemerklő esőben.

— Ki volt az a rabbi?

— Herskovits Fábán... a Dohány-utcai templom rabbija.

— Tudod mit jelentett az a felirat ott az erkélyen?

— Kérdezte Magda.

— Nem... Te tudod?

— Igen, megkérdeztem: „Szaradjon le jobbam, ha elfelejték Jeruzsálem!”

★

— Álljanak arrébb emberek... Igy nem lehet dolgozni!

A rendőr körbejárta a friss földhányást és oldalra tartott karjaival hátrább nyomta az előrefurakodott asszonyokat.

A felasott gödörben két ember dolgozott. Az egyik óvatosan emelte lapátjára a földet, a másik gumikesztyűvel kerésgélt a földrögök között. A gödör körül huszonöt-harminc ember állott, főleg asszonyok. Zsebkendőket tartottak arcuk elé.

Erős, átható szag terjengett... egyre erősebben. A gumikesztyűs ember felszólt a gödörből:

— Biztos úr, szóljon a szemléző úrnak, fenn van a kocsin, gyűhet már! Meg a ládákat is lehet hozni!

A szemléző megállt a gödör szélén, akatáskájára fektetett papíron írta a jegyzőkönyvet.

A papírlapon hivatalos nyomtatott szöveg állt, amelyet a jegyzőkönyvvezető előbb kitöltött. Halkan morgva ismételte a leírt szöveget:

— Exhumálási jegyzőkönyv, felvétel 1947 április hatodikán, Budapest. Tárgy: Hivatalos exhumálási szemle a VII. kerületi elöljáróság illetékességi te-

rületéhez tartozó Klauzál-terén. Az ostrom alatt elhalálozott és a fentvezett köztérre ideiglenesen elhantolt polgári személyek lehetségszerinti angnoszkálásával.

— Kezdhették, Halmi úr? — kérdezte a gumikesztyűs ember.

— Lehet kezdeni, — felelte a tisztviselő.

Az ásóval dolgozó ember földbe szúrta a szerszámát és ő is gumikesztyűt húzott.

— Az első: női tetem, zöld mintás pulloverben, csatkos fekete cipő, barna szoknya. A pullovern sárga csillag. A mellkas táján több lövés okozta sérülés...

A szemlést irt és halkán ismételte a szavakat.

— A mellkas tájának több lövés okozta sérülés...

— Második: Női tetem, Felsőruha nélkül, mezítelen, a testen női fehéreműmaradvány...

— ... fehéreműmaradvány...

— Harmadik: idősebb férfi teteme, teljesen felöltözve... barna zakkó, sárga csillag... A fejen lövés okozta sérülés. Balkezeben papírlap...

A szemlést lenyult és átvette a foszladozó papírt, Óvatosan szétnyitotta, megnézte és aztán beirta a jegyzőkönyvbe:

„A tetem kezében talált okmányon az alábbi szöveg még olvasható: SVED KIRALYI KÖVETSEG, VED-LEVEL. ... berg S... dor részére, aki ... 881 ... letett Aonyban...”

— Negyedik: Idős asszony teteme pokrócba csavarva... ruha nélkül... Pokrócon B. S. monogram.

— Ötödik: Kis fiú teteme, teljesen felöltözve, fehér „Adria” feliratu szalagos matrózsapka. Barna sál és vastag kék kötött pullover. Sárga csillag. A pulloveren lövés okozta lyukak és pörkölés. A nadrágzsebben kis papírcsokó. Bélyegek vannak benne...

Es van itt egy kis notesz is, feljegyzésekkel... számjegyek: tizenkét fillér három Borneóért, nyolc fillér koronás vízleesért, huszonkét fillér egy háromszögű... — Ez nem fontos, adja csak ide a noteszt, majd csatolom.

— Hatodik: Öreg asszony, fekete kabátban, sárga csillag, fején kendő...

— Kérem, menjenek hátrább... aki úgy gondolja, hogy van itt valakije, az jöjjön csak ide... aki akar...

A téren két fiatal ember jött át, lassú lépésekkel, elmerülten beszélgettek:

— ...tudod, amikor a bíró, az a piszok Füredi tizenegyet ítélt, nem bírtam tovább és beordítottam a pályára... erre aztán kitört a balh! Hü, de büdös van itt! ... M ez?

Megálltak egy pillanatra.

...biztos zsidókat hantolnak ki... na gyerünk! — tovább mentek — még halhiani lehetett:

— Szóval a Szusza aztán simán berrgta a dugót.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

Elsőadások kezdete: 3.30, 7 és 9.15 órakor.
ALLENBY: Mystery Submarine
ARMON DAVID: A hét határos bűn
CHEN: Thunder on the hill
EDEN: Az anya
ESZTER: The girl in white
MIGDALOR: All About Eve
MUGRABI: Cyrano de Bergerac
OPHIR: Quo Vadis, 5 és 8.30.
ORION: Koldus és királyfi
SDEROT: The man within
TAMAR: Sleep my love
ORDEA: Ramat-Gan: Bacterina
NOGA: Jaffa: Egy amerikai Párisban
JAFFOR: Jaffa: Andalusia
NOGA: Götörök: Hoffmann meséi.

ÜZLETEMBEREK — az idő pénz!

Ha a világ bármely pontján sürgös üzleti ügye van, vegye igénybe az „Air France”-t. Rendszeres szolgálat Európa, Afrika, Észak- és Délamerika, és Ázsia 158 városába. Órákon belül ott lehet mindenütt, ahová üzleti ügye szólítja. Az „Air France” olyan kényelmet nyújt Önnek, amely lehetővé teszi, hogy pihenten és munkára készen érkezék meg.

AIR FRANCE

Tel-Aviv, telefon: 67307/8; Haifa, telefon: 3011, 3124; Jeruzsálem, telefon: 2655; és minden utazási irodánál.

Thorez újból a politikai arénában

Irta: Dr. FEUERSTEIN EMIL

Maurice Thorez, a francia kommunista párt veterán vezére a napokban teljesen váratlanul visszatért Moszkvából. Több, mint két és fél évet töltött az orosz fővárosban, ahová orosz katonai különrepülőgépen vitte el amikor 1950 nyarán hirtelen agyvérzésben megbetegedett. Élete, ugyiltszik olyan drága volt az oroszoknak. (Szóval egyidőben kerék egymillió dollárt ígért a magyar kormány Rákosiért), hogy sajátmaguk akarták kezelni. Az orosz kezelés sem ért el nagy eredményeket, mert Thorez jobbkéz és jobbábra máig is békés, bár azt mondják, hogy szellemi erőnek teljes birtokában van.

Thorez, a „nép fia”, 1900-ban született és már tizenkét éves korában a bányákban dolgozott, mint apja és nagyapja. Életének egyik döntő élménye egy bányászerecséltenség volt Méricourtban. A békés csendes rettetés erejű robbanás szakította meg. Mindenki otthagya munkáját és a robbanás irányába kezdett szaladni, köztük a 13 éves Maurice is. Rettegés ült az arcokon, melyeknek kifejezését a gyerek sose felejtette el. Ezerháromszáz bányász volt élve eltemetve a tárnákban.

Ifjúságának másik döntő élménye a munkanélküliek és háziasszonyok közös tüntetése volt, vörös zászlókkal lovasrendőrséggel, betört kirakatokkal és betört fejekkel, felfordított zöldesgekocsikkal és felfordított társadalmi rendszerrel. Tizennégy éves korában hallja először francia földön a német ágyúk bombázását. A család kettészakad. Az anyja visszamarad, hogy a beteg családfőt és a kisgyerekeket gondozza, Maurice már elég nagy ahhoz, hogy a nagypapa kíséretében biztonságos helyeken próbáljon szerecsélt.

Később visszatér a bányákba, ahol azonban már nem nézik jószemmel közismert baloldali beállítottsága miatt. Alkalmi munkákkal tengeti magát, majd 23 éves korában a kommunista párt alkalmazottja lesz. Így válik hivatalos fordalmárrá. Állandóan tanul, szélesíti ismereteit közben tagokat verbuvál Boldogsága határtalan volt, amikor Henri Barbusse, Romain Rolland és Pablo Picasso beléptek a kommunista pártba. A kommunista akkoriban nem képeztek jelentékeny politikai erőt Franciaországban és gyűléseik nem igen voltak látogatottak. Thorez segített

magán. Megjelent a szocialisták zsúfolt népgyűlésein és azok végeztével szót kért, amit Franciaországban nem lehet megtagadni. Olyan szónoki erővel rendelkezett és olyan igazi francia pártossal adta elő mondanivalóját, hogy a politikai véleménykülönbség ellenére a tömeg nem engedte, hogy megvonják tőle a szót. Így kezdett neve ismertté válni ellenfelei gyűlésein.

Ellátogatott Oroszországba és visszatérte után kitűnő alkalom kínálkozott hiányos műveltsége kiegészítésére — a börtönben. Néhány éhségstrájkjal elárta, hogy politikai fogolyként kezeljék. Sikertől megnevelnie a fegyőröket is akik kopogtattak a vasajtón, mielőtt beléptek volna a cellába.

Hitler uralomra jutása után Thorez a „népfront” előharcosa volt, amely magában foglalta a kommunista tákat, szocialistákat és a közepeztálat. A „messieurs” után a „gars”, az „urak” után a „fiúk” jöttek a francia politikában. Thorez már 35 éves korában Blum és Daladier mellett átvette a népfront vezetését, amely győzelmet aratott. A szöke, mosolygó óriás miniszterelnökjelölt is volt egy ideig, aztán megbetegedett s kénytelen volt félreállni egy időre.

Thorez pályafutását zavartalanul lehet követni a második világháború kitöréséig, akkor aztán egy-

szerre minden összezavardik, mint a tó tükre, amely be követ dobtak. Tény az, hogy Thorez nagyon megijedt a háborútól. Felesége, Jeanette Vermeersch, aki szintén tevékeny kommunista agitátor volt, másállapotos lévén, elmenekült a távoli és biztos Oroszországba, ahol egy életerős gyermeket szült.

Nem sok idő múltán maga Thorez is felbukkant Oroszországban. Hogy azelőtt mi történt vele, arra két verzió van: a barátoké és az ellenfeleké. Az első szerint Thorez, mint jó hazafi, eleget tett kötelességének és bevonult katonának. Amikor Daladier betiltotta a kommunista pártot és a képviselőit bebörtönöztette, Thorez állítólag éppen a fronton volt. Egyik jóbarátja, Florimon Bonté képviselő be merte tenni a lábát a parlamentbe, de erőszakkal kicipeltek az utcára és ott letartóztatták. Thorez 1940-ben megtudta, hogy elfogástási parancsot bocsátottak ki ellene és ezért illegáltsába vonult. Ha a felszinen marad, Vichy bérenci, akik röviddel azután uralomra kerültek, kétségtelenül ki-
szoigáltatták volna a németeknek, akik karóbahúzták volna. Thorez tehát katonaszökevény lett és vállalnia kellett az ezzel járó összes következményeket. Katonai törvényszék halálraítélte. A franciák és a németek azonban bontól íthették a nyomát. 1946-ban napfényreke-

rült egy Gesto-körlevél, amelyben többek közt ez áll: „Keressétek Maurice Thorez képviselőt, aki vagy nőnek, vagy papnak van öltöztetve. Kíséretében van egy 46-47 éves férfi, aki sápadtarcu, szőke haja kisérsé, egyik lábára sánta és botra támaszkodik. Kettőjüket három felfegyverezett őr kíséri.”

A másik verzió szerint Thorez sosem volt katona. Már 1939-ben katonaszökevény volt és ezért ítélték halálra. A szocialista belügy miniszter, Le Troquet, aki kabinettagja volt Thoreznek, egy választási kampány alkalmával nyíltan árulással vádolta, mert Svájcban és Németországban kereszttel Moszkvába szökött, mikor a többi politikusok, köztük az öreg és beteg Lelor Blum, a helyükön maradtak, hogy megvédjék Franciaországot.

Thorez ezzel szemben azt állítja, hogy egész 1943 végéig Franciaországban maradt és részt vett a földalati mozgalom megszervezésében.

Annyi tény, hogy 1943 végén Thorezt Moszkvában találjuk, a Komintern felosztásakor. De Gaulle nem volt hajlandó fogadni Algírban és csak nagy viták után engedélyezték hazatérését 1944-ben.

Hat éven keresztül állt a kommunista párt élén, amikor ágnak esett és Moszkvába vitte magát gyógyítani. Most újból hazatért. Vajjon mit hozott Moszkvából?

A Mifal Hápajisz főnyereményét Chájim Blass, Herzlia, rch. Ben-Ami, nyerte

SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK
Aldás a „REPONA” rugónélküli sérvkötő — Haskötőt és rugós sérvkötőt is készít GELLERT és TABSA. T. A., Tschernichovsky 6. szám (Allenby u. mellett) Bejárat a Bét Lechem 1. I. emelet.

A jószebasu nadrag
Szürke kammg. nadr. 8.250 Gabardin nadrag, extra 15.000
Gabardin nadrag . . . 10.500 Női nadrag 4.950
M. PRESSLER TEL-AVIV Ben Jehuda 20.

ELEKTRIMOTOROK
0.5-500 HP-ig

VÉTEL ELADÁS
A. SUGAR
T. A., LILIEBLUM 36.

A MI KAVENK

... mert jobb az ize

„ORIGINAL”
(azelőtt Brassó)

TEXTILÜZLET
T. A., Báálé Meláchá 3.
(King George sarok. 6. és 13. autóbusszmegállóknál)

Selymek • Férfi- és női szövetek • Nagy választék külföldi kartonokban • Exkluzív minicák K502

Apróhirdetések

Herzfeld és tsa (Tschernichovskij 6.) átköltözött: T. A., Bét Lechem-u. 4. II. em. 1-2-3-4 szobás lakások bérbe és megvételre, Tel-Aviv minden részében, nagy választékban. Fogadás: 10-1, 4-6 között.

HASKÓ MERNŐK CIANÓZ polokat, mely- és szette bútorokat, Patkány- és zsupkirtás, garanciával. Tel-Aviv, Hamelech Kores 16. sz. A782

Ozretetel, hávezetéseket, telepeltetést keres, közevit: Eri a D v i d. Állásközvetítő, Tel-Aviv, Ben Jehuda u. 218. 10-12, 4-6.

Pénzkölcsönt ad értéktárgyra azonnal Haifán, Louvre Lombard osztálya. Herzl-u. 24. A909

Lakást, üzlethelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sándor közismert közvetítő irodájához, T. A., Nachlat Benjámin 39. A6

JÓ ÉS ÚJ KÖNYVERET olvashat a Jámbor Eliseva kölesönkönyvtárból, T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A1

Jeruzsálemi kölesönkönyvtár az Eggeddel szemben, Javec utcában, hirdetések és előzetéseket is felvesz az Új Kelet részére

Sokszorosított, fordított, írásmunkákat gondosan készít speciális osztályunk. Gabrieli Advertising, Haifa, Nordau-u. 27. tel. 4543. A933

Háromezer font kölcsönt adnék olyan vállalatnak, amely alkalmas. „Cipőszakma előnyben” jellegre a kiadóra. A950

Gyorsvarrógép, motorral, alkalmi áron eladó. (Konfektionálásra alkalmas). Lévy, T. A., Schilomo Hamelech 107. A949

Egy és két szoba kindó, vagy eladó. T. A., Nachlat Benjamin 1. sz. 17-es szoba. A952

Perfekt varrónokot keres gyermekkonfekcióhoz G. Klein, T. A., Allenby 62. sz. 1-es szoba. A938

A pénzhiány nyomában fellendültek a részletüzletek

Minden kapható már részletre és hitelbe, csak a szövetkezeti boltok ragaszkodnak a készpénzvásárláshoz — Kezdik megbecsülni a vevőt

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — Takarékoság! — Ez a legújabb jelszó, amely hivatalos helyről is elhangzott, sőt a pénzügyminiszter tegnap már tanácsadóbizottságot nevezett ki, amelynek az a feladata, hogy megszervezze a lakosság takarékoskodását. A pénzügyében szenvedő polgár már megtanulta az utóbbi hónapokban, hogyha élni, illetve megélni akar, takarékoskodnia kell.

Ezt a lélektani pillanatot használták fel most élelmes üzletemberek és az évek óta letűnt részletüzlet új virágzásnak indult. Spór-kasszák alakultak, amelyek a lapokon keresztül szólították fel a közönséget vásárlásra,

„nem baj, ha nincs pénze, csak vásároljon, mi majd gondoskodunk...” hogy majd kifizesse, amivel tartozik. Gramofon-lemeztől zongoráig, főzőedény, cipő, ruha és bútor, minden kapható részletre és a kisembernek fő a feje, hogy mit vásároljon előbb.

Szektorok harca a részletüzlet körül is

A „makoletések” is leszál tak a magas lóról, kezdenek visszaközönni, sőt újra elő kerültek a rég nem használt vásárlási könyvecskék is és lehet havi elszámolásra hitelbe vásárolni. A jelszó: Nem baj, ha nincs pénze, — a fő, hogy vásároljon, Es mégsem vásárolnak, csak

azt, ami a legszükségesebb. Csak egy helyen nem változott semmi, a corchánában. A fogyasztási szövetkezetek továbbra is csak készpénzzel áruinak. A fogyasztási szövetkezetek vezérigazgatója a napokban odanyilatkozott, hogy a szövetkezetek utasítást kaptak, továbbra is kizárólag készpénz ellenében árusíthatnak, hitel nincs! A vidéki szövetkezeti boltok vezetőitől egyre több jelentés érkezik a magánszektor által támogatott verseny ügyében, de a fogyasztási szövetkezetek vezérigazgatója hajthatatlan. Árusítás — csak készpénz ellenében!

Megnyúzzák a vevőt?

Nemcsak az élelmiszerek, hanem a ruházat és háztartási cikkek terén is érzik a fogyasztási szövetkezetek a „Hámásbir Lácorchán” és fiókjai az új idők szelét. A szövetkezeti szektor azonban ezen a téren sem enged a negyvennyolcól! „Mi nem fogjuk bevezetni a vásárlási könyvecskéket és a részletüzletet” — mondotta a Hámásbir Lácorchán vezérigazgatója. A „részletüzlet” megnyúzzák a vevőt, drágábban árusítanak és silányabb árut adnak.

A közönség elégedetlen

Ugy tünik azonban, hogy a fogyasztási szövetkezetek sem tudnak már sokáig elmentálni közönségük nyomásának, amely bár készpénzzel nem, de többnyire fixfizetéssel rendelkező munkásokból és tisztviselőkből tevődik össze. Napról-napra fokozódik a „morgás” és egyre erőteljesebben követelik, hogy a hivatalos spór-kasszák, mint a Kupát Pag nullin és ehhez hasonlóak adjanak egy kis „forgóték” a ruházat, vagy konyhadény felfrissítésére.

A hivatalos szövetkezetek még egyelőre „tartják magukat” és a paragrafusokra hivatkoznak, amelyek szerint ezek a kasszák csak „sikunra” adhatnak kölcsönt, de ellenállásuk napról-napra csökken.

SZABADDA TESZIK az Apotroposz-lakások átadását

A lépési díj bizonyos részét át kell majd adni a kinstárnak, amely jogszerűen átírja majd a lakást a vevőre

Tel-Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától). Sok ezer olécsalád, mely az aptroposz-nál bérlő lakását, fellélegezhet most, hogy végre a pénz ügyminisztérium arra az esetre, ha lakásukat át akarják adni, megszabadítja őket a kijárók uszorjától, azáltal, hogy hivatalosan is lehetővé teszik az aptroposz-lakások egyik bérlőlől a másikra való átírását. A pénzügyminisztériumban elkészült már az erre vonatkozó rendelettervezet, amelyet rövidesen — valószínűleg május elsejétől — életbe is foghatnak léptetni.

A rendelet lényege az, hogy bizonyos összegnek az államkincstár számára való lefizetése mellett az Aptroposz át fogja írni a lakást az eladó által tetszés szerint megválasztható másik bérlőnévire. Az Aptroposz-lakások „átadása” eddig is nagy arányban folyt, de abból igen sok kellemetlenségük származott az új bérlőknek. Jaffán, Haifán és más helyeken az ilyen lakásokat főleg kívándorlók adták át az új oléknak, akik nagy össze-

pénz. Ha társbérlő is van a lakáshoz, annak értéke felére csökken. A második osztályú lakás szobánként 350, harmadik osztály 300, a negyedik osztály lakás hivatalos kulcspénze pedig 100 font lesz.

A minőségi csoportosításon kívül az elhagyott javak kezelésében lévő lakások sokat háron. területi körzetre is felosztották. Az első körzetbeli lakások (városi) a legdrágábbak, a harmadikba tartozók a legolcsóbbak. Elsőosztályú lakás a második körzetben 50 fonttal lesz olcsóbb, mint ugyanaz a lakás az első körzetben. A legalacsonyabb minőségű lakásoknál a különbözet körzetként csak 25 font. Ott, ahol a lakások 12 négyzetméternél kisebbek, a kulcspénz az egyébként összegnek csak 50 százaléka lesz.

Üzlethelyiségek szempontjából az Aptroposz-ügylet 6 körzetre osztották. Forgalmass helyen lévő üzlethelyiségek (első körzet) kulcspénze 40 font lesz négyzetméterenként.

NAPI 8 ÓRARA

háztartási munkát vállalok

Cim:
Pales, Petach Tikva 30. K1178

A „Mazal Tov”

HAZASSÁGKÖZVETÍTŐ IRODA
T. A., Makkabi-u. 3., POB. 4091 vezetője.

Joszef Liwer

HAIFAN TARTÓZKODIK

ápr. 20-23-ig (hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön) a

WEISS szállodában,

Smariahu Levin-u. 2. Tel. 4942
Fogad: d.e. 10-1, d.u. 4-9 között
SZIGORU TITOKTARTAS. K1170

HABIMAH MÜSORA:

Tel-Aviv, ápr. 19., vasárnap
A HERCEG TÖRTÉNETE
(Munkásoknak)

HAIFAN TARTÓZKODIK

ápr. 20-23-ig (hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön) a

WEISS szállodában,

Smariahu Levin-u. 2. Tel. 4942
Fogad: d.e. 10-1, d.u. 4-9 között
SZIGORU TITOKTARTAS. K1170

HABIMAH MÜSORA:

Tel-Aviv, ápr. 19., vasárnap
A HERCEG TÖRTÉNETE
(Munkásoknak)

HABIMAH MÜSORA:

Tel-Aviv, ápr. 19., vasárnap
A HERCEG TÖRTÉNETE
(Munkásoknak)

HABIMAH MÜSORA:

Tel-Aviv, ápr. 19., vasárnap
A HERCEG TÖRTÉNETE
(Munkásoknak)

Lifsitz államtitkár fontos gazdasági reformokat jelentett be

Milyen élelmiszertartalmak vannak Izraelben

A nagyiparosok és kereskedők telavivi klubjában dr. S. Lifsitz ipar- és kereskedelemügyi államtitkár fontos előadást tartott az ország élelmiszertartalmairól. Az államtitkár kijelentette, hogy az országban lévő és a közeljövőben várható búza, cukor, hal, olaj, olajmag és hús-mennyiségek negyedtől hét hónapig fedezik az ország élelmiszertartalmát. A gyáripari nyersanyagok terén a helyzet kevésbé kedvező, mert az legfeljebb 3 és fél hónapra elegendő. A kormány arra törekszik, hogy visszaadja a kereskedelemnek normális funkcióit és a kormány a jövőben csak bázisárakkal, valamint az Egyesült Államokban kapható fölöslekek beszerzésével fog foglalkozni.

Az államtitkár a gazdasági élet eddigi rendszeréről szólva, kijelentette, hogy a túlzott ellenőrzés az államapparátus felduzzasztását a költségvetés fölösleges megerősítését, túlzott bürokráciát, protekcionizmust és korrupciót idézett elő. A jövőben olyan helyzetet akarunk teremteni — mondotta Lifsitz, — amikor az egyén gondoskodik az öszességről, nem pedig megfordítva. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium 2900 főből álló hivatali személyzetét 1900-ra fogják csökkenteni. A minisztérium tovább folytatja erőfeszítéseit a különböző ellenőrzések megszüntetésére, de a devizaellenőrzés megszüntetése nélkül ez a terv nem valósítható meg, sőt kénytelenek leszünk visszaállítani az ellenőrzést azokon a területeken is, ahol már sikerült azt felfüggeszteni.

Az államtitkár ezután a minisztérium külföldi vásárlásairól beszélt, amelyek 100 millió dollárt tesznek ki évente és főleg a buzavásárlások fontosságát emelte ki. Izrael 215 ezer tonna búzát kap a nemzetközi buzaegyezményben belül, amely azonban nem elegendő és a kü-

lönözötet eddig Kanadából szereztek be. Most Törökország, mint komoly buzaszállító jelentkezett és kedvezőbb feltételek mellett onnan fogjuk megvásárolni a szükségleteket.

A mezőgazdasági téren észlelhető öröndetes fejlődés ismertetése után Lifsitz a kivitel problémájával foglalkozott és bejelentette, hogy a minisztérium teljesen át akarja szervezni a

kivitel eddigi rendszerét és külön kiviteli intézetet létesít. Lifsitz felhívta a figyelmet arra, hogy a cement egyike lesz Izrael legfontosabb kiviteli cikkeinek. Már is másfélmillió dollár értékű cementet helyezünk el külföldön és a most építés alatt álló két új gyárüzem termelésének megkezdése után sokkal nagyobb mennyiséget lehet majd várni a cementexportból.

AZ ÚJ TANTÖRVÉNY

(Elsőoldali cikk folytatása)

küldjenek és válnak Amenyiben a feleség irótság elé idézi férjét, valamely vitás házassági kérdésben, teheti ezt vallási, vagy világi bíróság előtt és a férjnek az előtt a bíróság előtt kell megjelennie, ahová a feleség megidézi. Örökségi ügyekben, ha mindkét házastárs beleegyezik, rabbinikus bírósághoz fordulhatnak, viszont amennyiben az egyik fél nem egyezik bele, akkor a rabbinikus bíróság nem illetékes a kérdésben dönteni.

A minisztertanács ezután Eskol, Náfáti, Safir, Szerlin és Schapira minisztereket bízta meg azzal, hogy két héten belül vizsgálják ki, hogy milyen lehetőségek vannak a jelenlegi általános és országfejlesztési költségvetés keretén belül a munkanélküliség csökkentésére szolgáló közmunkák finanszírozására. A minisztereknek ezenkívül meg kell vizsgálniuk, hogy szükséges-e egyáltalán a tervbevetett munkanélküliségi adó és ha igen, milyen összeg erejéig. A szöveg közölte, hogy a kormány határozata értelmében úgy az országfejlesztési költségvetésből, mint a munkanélküliségi adóból — amennyiben ilyenre sor kerül — nem fognak segélyt adni a munkanélkülieknek, hanem azokat konstruktív munkalehetőségek megteremtésére fogják felhasználni. A minisztertanács ezenki-

vül kinevezte Zalman Szuzájev klacionista képviselőt a kereskedelmi és iparügyi miniszter helyettesévé.

A kormány végül ismét jóváhagyta a következő kerületi főnököket: Jeruzsálem és a déli körzet: dr. Abraham Birán; északi körzet: Sloho H. Even; haifai körzet: Jákob Bergman, közép-körzet: Jehosua Gubernik, telavivi körzet: Joszef Kupfermann.

NINCS VÁLTOZÁS a szovjet anticionista politikájában

New-York (STA). Az UNO-diplomaták körében nagy feltűnést keltett a közös arab-kommunista front, amely a politikai bizottságban alakult ki Izrael és a cionizmus ellen. Visinszkij szovjet fődelegátus éles és személyes ízü támadása Aba Even mérsékelt hangú és józan beszédére, valamint Valcláv David csehszlovák külügyminiszter beszédére, amelyben megismételte a Slánsky-per vádját, hogy a cionista szervezetek az amerikai kémiszolgálat ügynökei, kinos hangulatot teremtett, annál is inkább, mert a cseh delegátusnak a prágai perben elhangzott vádakait megismétlő beszédre már előre készen volt nála még mielőtt Aba Even szólszra emelkedett volna. Visinszkij beszédének éles hangja is teljesen megfelelt az orosz

Meghalt Dr. David Farbstein

Zürich (AFP). Zürichben tegnap meghalt dr. Dávid Farbstein, aki évtizedek óta a svájci cionista mozgalom vezetőembere volt. Farbstein 1897-ben részt vett az első baseli kongresszuson és azóta szoros barátságot tartott fenn az elhunyt dr. Chájim Weizmannal.

Az elkövetkezendő évek kulisszatitkaiból

Kishont Ferenc előadása a telavivi HOH kultürestjén

A mai emberiséget a legjobban izgatja, hogy mi fog következni ezután. Erről az izgalmas témáról fog részletesen és pontosan beszámolni Kishont Ferenc ápr. 19-én. A mai emberiséget a legjobban izgatja, hogy mi fog következni ezután. Erről az izgalmas témáról fog részletesen és pontosan beszámolni Kishont Ferenc ápr. 19-én. A mai emberiséget a legjobban izgatja, hogy mi fog következni ezután. Erről az izgalmas témáról fog részletesen és pontosan beszámolni Kishont Ferenc ápr. 19-én.

Malan fajvédő pártja győzött a délafrikai választásokon

Pretoria (UP). — A dél-afrikai parlamenti választások dr. Malan miniszterelnök nemzeti pártjának nagyszabású győzelmével fejeződtek be. Malan fajvédő pártja 84 mandátumot kapott, szóval jelentékenyen növelte parlamenti képviselőit, míg a dr. Strauss vezette alatt álló ellenzéki Egyesült Párt csupán 57 mandátumot ért el. Az ellenzéki blokkhoz tartozó munkáspárt 4, a bennszülöttek listája pedig 3 mandátumot kapott. Malan pártjának így 30 szavazati többsége lesz a parlamentben.

Az eredmények igazolták a külföldi megfigyelők jelentéseit, hogy a kenyai bennszülött terrorista szervezet tevékenysége megerősítette a délafrikai fehér fajvédők pozícióját. A választások főkérdése tulajdonképpen a fehér ember uralma volt a bennszülött többség felett. A kiéleződött helyzetre jellemző, hogy még a liberális jellegű ellenzéki párt is helyeselte a bennszülöttek jo-

gainak korlátozását. A választásokon másfélmillió fehérbőrű választó volt szavazásra feljogosítva, míg a 10 millió bennszülött közül, Malan törvényei alapján, csak 450 ezer kapta meg a választói jogot.

A választások eredményétől fél évvel hosszabbította meg Malan fajvédő kormányának uralmát.

Az orvos letiltotta Jasa Heifetz koncertjét

(Elsőoldali cikk folytatása) támadásról, mely megkezdte a nyomozást és az egyik üres telken megtalálta a do rongot. A tettest még nem sikerült megtalálni.

Péntek délelőtt a Koi Jisráél stúdióját telefonon egy ismeretlen férfi hívta fel, aki közölte, hogy a társ, aki a magát „Hanoár Haivri”-nak nevező ifjúsági szervezet egyik tagja követte el. A telefonáló azt is bejelentette, hogy a szervezet felhívta Jasa Heifetzet, hogy azonnal hagyja el az országot. A hívás Tel-Avivból történt. A rádió azonnal értesítette a bejelentésről a jeruzsálemi rendőrséget.

Jasa Heifetz pénteken be-kötött kézzel játszotta végig rechovoti koncertjét. Ennek ellenére, hogy a művész előzőleg hajlandónak mutatkozott többi koncertjeinek lejátsszására is, szombaton a filharmonikus zenekar igazgatóságára a rádió keresztül tudtatlada, hogy szombatra hirdettet bérleti koncertjét Jasa Heifetz fellépése nélkül tartja meg. A zenekar az esti órákban nyilatkozatot adott ki, amelyben közölte, hogy Heifetz kezelőorvosa újra megvizsgálta a művészt és abbéli aggodalmát fejezte ki, hogy ha szombat este játszani fog, úgy kénytelen lesz elhalasztani európai hangversenyét. Ennek következtében Heifetz lemondott további izraeli fellépéseiről és vasárnap Európába repül.

A zenekar igazgatóságának nyilatkozata sajnálatot fejezi ki az események fölött és annak a véleményének ad kifejezést, hogy Jasa Heifetzet méltatlan elbánás érte, nemcsak a támadás miatt, de ezt megelőzőleg is, amikor másorának megváltoztatására kérést tett. A zenekar véleménye szerint Jasa Heifetz nem volt il-domos arra kéri, hogy hagyja ki műsorából Richard Strauss szonátáját, mert ez a művészi szabadság megsértését jelenti, másrészt pedig helytelennek tartja, hogy politikai keverjenek a művészetbe.

A Jasha Heifetz ért támadás egyébként igen nagy megdöbbenést keltett külföldön és a világlapok részletesen közölték az eseményt. Ez a felelőtlen támadás kiváloan alkalmas arra, hogy Izrael újra kedvezőtlen színben tüntesse fel a külföldi közvélemény előtt. Másrészt pedig igazságtalan és méltánytalan volt a támadás azért is, mert éppen azt a Jasha Heifetzet érte, aki számtalanszor kimutatta szeretetét az ország és művészete iránt, aki nagy öszegeket adományozott az izraeli művészt támogatására. Az ország első koncert terme, amely még ma is az ő nevét viseli, ugyancsak Jasha Heifetz adományából épült.

— Emlékliget Grosz Béla nevére. A magyarországi Mártírok Erdéjének csütörtöki ünnepély felavatása alkalmával külön ligetét ültették a beregszászi származású Grosz Béla emlékére, aki a magyar cionizmusnak egyik kiváló ifjúsági vezetője és nagy reménysége volt. Grosz Béla egyik megteremtője volt a kárpátaljai Noár Hácioni mozgalomnak és oadaó munkása a Keren Kájemet Lőjszráélnak. A liget első fát a mártírhalt cionista vezető édesanyja, Grosz Malvin és családja ültették.

Ujra Arje Senkárt választották meg a gyáriparosok szövetségének elnökévé

Helyreállt az egység a Gyáriparosok Szövetségében. Az ellenőrzés teljes megszüntetését követelik a közgyűlés határozatai

A gyáriparosok szövetségének tel-avivi közgyűlésén, amelyet pénteken be is fejezték, újra Arje Senkárt választották meg elnökévé. A viharosnak ígérkezett közgyűlés úgyszólván egységes és majdnem minden esetben egyhangúlag megszavazott határozatok elfogadásával végződött. A gyáriparosok teljes egyenlőséget követelnek a gyáripar számára a nemzetgazdaságban, kormánytámogatást a nyersanyagok beszerzése, a hitel kiszélesítése terén, azonkívül pedig követelik az ellenőrzés teljes megszüntetését a gazdasági élet és a deviza fölött.

A gyűlés elégtétellel vette tudomásul, hogy a kormány liberálisabb politikát kezdett bevezetni a gazdasági életben és követeli, hogy továbbhaladjanak ezen az úton az összes ellenőrzések felfüggesztéséig. A szövetség felszólítja tagjait, hogy igyekezzenek minél többet kivételre dolgozni és a kormányhoz fordulni azzal a kéressel, hogy tegye lehetővé a kivétel fokozását. Különösen azokat követelik, hogy a kivételből eredő összes devizajáradalmakat engedjék át az exportőröknek, a kivételre járó összes adminisztrációs teendőket egy központi intézményre bízják. A közgyűlés követeli, hogy a kormány törölje azokat az adókat, amely meg-

drágítja az ipari termelést és csökkenti a közönség vásárlóerejét. Ugyancsak megállapítja, hogy a tervezett vagyonadó a termelő gazdaságból munkanélküliek se gélyezésre fogja áterelni a pénzt, ami meg fogja akadályozni, hogy az ipar további befektetéseket szívjon fel.

Követeli a közgyűlés, hogy a németországi kártérítési

szállítások keretében ne hozzanak az országba olyan készírat, amelyet a helyi ipar is termelni tud. Az egyik határozat aggodalmát fejezi ki a fölött, hogy a drágasági index állandóan emelkedik, ami az infláció veszélyét rejti magában.

A közgyűlés végül közönetét fejezi ki Arje Senkárnak, aki sok éven keresztül vezette a szövetség ügyeit.

A Hősök Emléknapjának és a Függetlenségi Ünnap műsora

Ma reggel kezdődnek az országos gyászünnepségek, amelyeknek keretében a függetlenségi háború hősi halottairól emlékeznek meg. Hét órakor hosszú sziránajelzés jelenti be a gyászünnepségek kezdetét és akkor meggyújtják az emlékműveszt kilenc katonai temetőben és öt köztemető katonai parcelláiban.

Ugyanakkor a középületeken félóróra eresztik a nemzeti zászlót, a templomokban pedig gyászszenesztetlet tartanak. Reggel 8 órakor az iskolákban tartanak megemlékezést. 8.30-kor pedig dr. Dinur közoktatásiügyi miniszter tart emlékbeszédet, amit a rádió is közvetít.

A katonai temetőben a hadsereg délelőtt 11 órakor átkárárt tart.

Gurion miniszterelnök ünnepi beszédét, 7.45-kor pedig a katonai előkezők az egész országban fáklyamentet tartanak (Jeruzsálem kivétel).

Pontosan este 8-kor a Herzl-hegyen megtartják a Függetlenségi Nap megnyitó ünnepségét.

Joszef Sprinzák, a Kneszet elnöke tart beszédet és meggyújtják a kibuc gálujot fáklyát. Félkilenc-kor mágyartűzeket gyújtanak az ország különböző pontjain, főleg a hegyekben, majd Jeruzsálemben is megtartják a katonai előkezők fáklyamentét és az ország összes városában és falvaiban, a köztereken felállított színpadokon megkezdődnek a művészi műsorok és néptáncok.

Délelőtt 10 órakor — Haifán kezdül — az összes városok mozibáin ingyenes előadás lesz. Fél 11-kor kezdődik Haifán a központi katonai parádé, míg a légi haderej az egész ország területén tart látványos gyakorlatokat. Jeruzsálemben és Tel-Avivban 11 órakor a kerületi kormányzók fogadják a kerületi kormányzók társaságát, Tibériásban és Beer Szévan pedig a polgármesterek tartanak fogadást. 12 órakor a fővárosban kiosztják az „Izraeli tudalmi díjak”.

Az oltéleplüéseken délelőtt a gyerekek számára, délután pedig a felnőtteknek tartanak ünnepségeket.

Délután 3 órakor Jeruzsálemben lejátszák a Függetlenségi labdarugó-kupa döntő mérkőzését. Fél-nyolckor Jeruzsálembe a függetlenségi staféta. Fél hatkor a Jeruzsálemi Kirjá kertjében Ben-Cvi államelnök tart ünnepséget, este 6 órakor pedig Haifa polgármestere és a kerületi kormányzó adnak fogadást.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleménye:

HAIFA: Kultürelőadás Vasárnap április 19-én. DANCIG HILLEL lesz a haifai HOH vendégelőadója. Előadásának tárgya „Izrael és az új világnyezet”, amely különösen az utóbbi hetek eseményeinek tükrében nyer rendkívüli aktualitást. Felhívjuk újabb közönségünk figyelmét, — különösen az utolsó kultürestünk szufosztására való tekintettel, — válassz meg előre kultürestünkre szóló bérletet, mert csakis ezek számára tudunk helyeket fenntartani. A kultürelőadás este pontosan 8 órakor kezdődik és kérik mindenkit idejében megjelenni. A kultürestet a Bét Chaucoiban, Jallag-u. 3. sz. a tartjuk.

-RÁDIÓ-

6.35: reggeli torna, 6.45: zenélő óra, 7: a Hősök Emléknapja kezdetének jelzése, 7.01: hírek, 7.10: hanglemezek, 7.59: hírszösszeoglalás, 8.30: Dinur közoktatásiügyi miniszter ünnepi beszéde az iskolák számára, 10.30: zene, 11: műsor a függetlenségi háború hősi halottainak emlékére, 11.30: mezenésztet zsolotárók, 12: két zongoraszonáta (Beethoven és Chopin), 12.30: kamarazene (Mozart-adagio és fuga, Beethoven és Schubert vonósnégyesek), 13.30: hírek, — 13.45: Pinczás Gorin (bariton) hanglemezei, 16: szimfonikus zene, 18.15: hírek, 19: két perces csend a hősi halottak emléknapjának befejezésére, 19.02: a zászló felvonásának ünnepsége és függetlenségi napi műsor (közvetítés: Haifáról), 19.30: Ben-Cvi államelnök és Ben-Gurion miniszterelnök ünnepi beszédei, 20: a jeruzsálemi Herzl-hegyen rendezett ünnepség helyszíni közvetítés, 20.30: hírek, 21: néptáncok, 23: hírszösszeoglalás, 23.10: néptáncok éjfélig.

Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: vasárnapi zene, 18.30: francia elő-műsor, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar nyelvű adás, 22.15: angol hírek.

Az angol rádió héber szolgálata is különleges műsort állított össze április 20-ára, az ötödik Függetlenségi Nap alkalmából. A műsorban Eljáhu Elját londoni nagy-követ, azonkívül Izrael párisi, római, brüsszeli, stockholmi és berg-rádió követe is részt vesz, akik állomáshelyükről továbbítják ünnepi beszédüket Londonba, a BBC stúdiójába. A félórás műsort hétfőn reggel 7.30 és 3 óra között közvetíti a londoni rádió a 30.53 méteres, 31.12 méteres, 21.92 és 25.15 méteres hullámhosszon.

— Előadás a Bné Herzlben. F. hó 20-án, hétfőn este 8 órakor a Bné Herzl helyiségében (T.-A.), Rechov Nachlat Benjamin 15. II., „Oran”-terem), dr. Herskovits Pábián elnök előadást tart „Jon Háacmaut” címmel.

Tel-A
A z
akara
előttü
nul
dráma
amiko
felkés
bennü
mi vá
gya
ge ak
nem
pokna
és eze
reben
tanul
Kétsz
hogy
pitást
mozsz
szava
bet b
dicser
Ner
borúm
tásáva
nem l
noven
UNO.
a zsid
a fel
Az
tek és
szült
feszít
angol
az or
zsidó
még a
tan é
támad
szemb
fenná
hogy
ják a
zéből.
Az
gatar
mené
talan
dig,
nű ve
cétől
nizstr
nult,
En
nek é
vesze
kedés
folyta
arabó
a sz
elhely
legse
siker
közle
jstuv
nál v
Szé
enne
den
megl
tudtu
szaki
siker
az eg
hads
anya
egy
Alt
a vil
dolga
kónyá
distá
nem
ben,
ké ve
ir Be
a Mi
hírfe
kem
hogy
nyóv
eyen
nap
fegyv